

LIETUVOS – SAKARTVELO DVIŠALĖ PREKYBA

2020 m. gegužės 20 d.

I. Sakartvelo ekonomika ir tarptautinė prekyba

- Svarbiausi Sakartvelo (anksčiau – Gruzija) ekonomikos sektoriai pagal sukuriamą pridėtinę vertę 2018 m. buvo pramonė (27%), viešasis administravimas, gynyba, švietimas, žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas (20%), statybos sektorius (17%), nekilnojamo turto sektorius (7,7%), apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų sektorius (6,8%).
- 2019 m. Sakartvelo prekių eksportas siekė 3,4 mlrd. USD arba 49% daugiau nei prieš metus. Su ES ekonomikomis, prekyba sudarė 22% Sakartvelo prekių eksporto. Iš ES šalių 2019 m. Sakartvelas daugiausia eksportavo į Bulgarijos rinką (7,5% viso prekių eksporto), Rumuniją (4,7%), Vokietiją (1,4%) ir Ispaniją (1,2%), o iš ne ES šalių daugiausia eksportuota į Azerbaidžaną (13%), Rusiją (13%) ir Armėniją (11%).
- 2019 m. Sakartvelo prekių importas siekė 9,1 mlrd. USD ir buvo 26% didesnis nei prieš metus. 26% visų prekių Sakartvelas importuoja iš ES šalių, didžiausios importo partnerės iš ES valstybių 2019 m. buvo Vokietija (4,9% viso prekių importo), Italija (2,5%) bei Rumunija (2,3%), o iš ne ES šalių daugiausia importuota iš Turkijos (18%), Rusijos (11%) ir Kinijos (9,5%).

Šaltinis: Supply and Use tables (National statistics office of Georgia); Trademap.

II. Lietuvos ir Sakartvelo dvišalė prekyba

1 lentelė. Prekybos tarp Lietuvos ir Sakartvelo pagrindiniai rodikliai 2017–2019 m.

	2017		2018		2019	
	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta
Prekės						
Šalies dalis bendrame Lietuvos prekių eksporte	0,1 %	54	0,1 %	53	0,1 %	57
Šalies dalis lietuviškos kilmės prekių eksporte	0,0 %	70	0,0 %	75	0,0 %	73
Šalies dalis Lietuvos prekių reeksporte	0,2 %	32	0,2 %	34	0,2 %	34
Šalies dalis Lietuvos prekių importe	0,1 %	41	0,1 %	40	0,1 %	43
Paslaugos						
	2017		2018		2019	
Šalies dalis Lietuvos paslaugų eksporte	0,1 %	62	0,1 %	49	0,1 %	44
Šalies dalis Lietuvos paslaugų importe	0,1 %	50	0,1 %	49	0,1 %	47

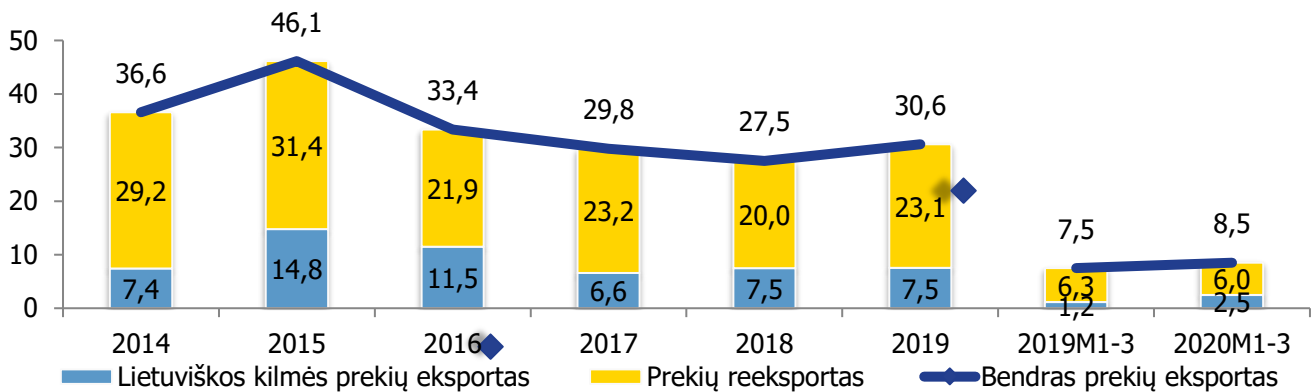
Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

III. PREKYBA PREKĖMIS

2019 m. Sakartvelas buvo 57-a didžiausia Lietuvos prekių eksporto rinka, kuriai teko 0,1% (31 mln. EUR) viso Lietuvos prekių eksporto. 25% Lietuvos prekių eksporto į Sakartvelą 2019 m. sudarė lietuviškos kilmės prekių eksportas, o 75% – reeksportas.

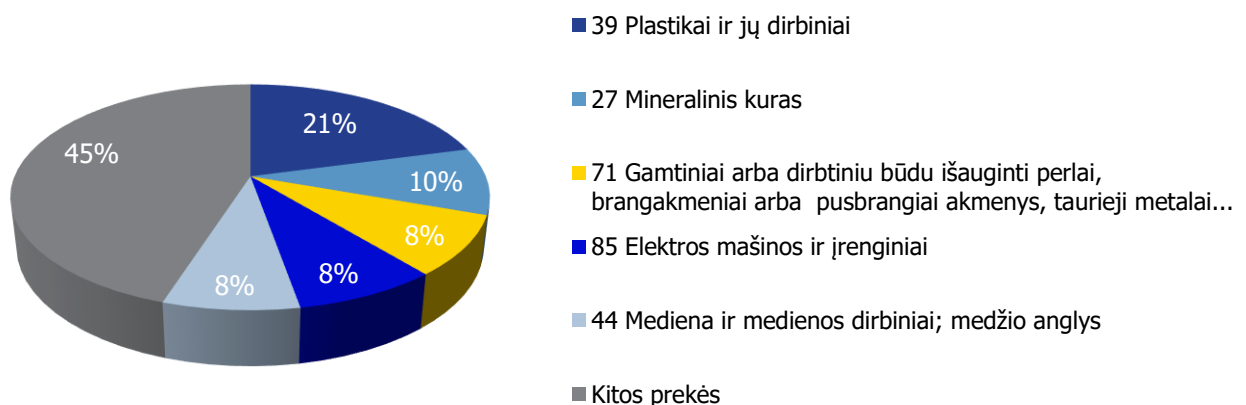
1 pav. Lietuvos prekių eksportas į Sakartvelą 2014-2020 m. I ketv. mln. EUR

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Lietuviškos kilmės prekėms Sakartvelas 2019 m. buvo 73-a pagal dydį eksporto rinka, kuriai teko 0,04 % (7,5 mln. EUR) viso lietuviškos kilmės prekių eksporto. Lietuviškos kilmės prekių į Sakartvelą eksporto struktūroje didžiausią dalį sudarė plastikai ir jų dirbiniai – 21% arba 1,6 mln. EUR (42-a didžiausia eksporto rinka), mineralinis kuras – 9,6% arba 0,7 mln. EUR (55-a didžiausia eksporto rinka), brangakmeniai ir taurieji metalai – 8,6% arba 0,6 mln. EUR (15-a didžiausia eksporto rinka).

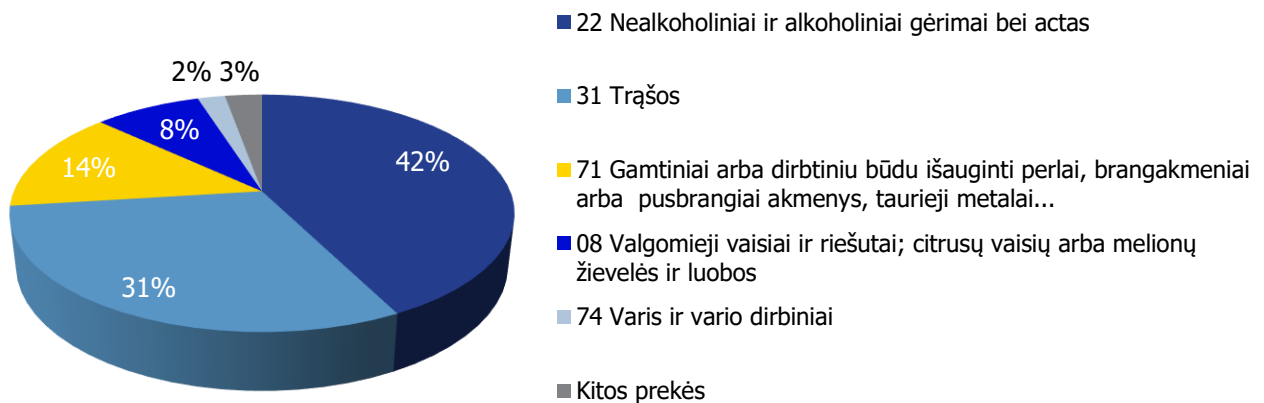
2 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksporto į Sakartvelą struktūra 2019 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

2019 m. Sakartvelas buvo 43-a didžiausia Lietuvos importo rinka ir jai teko 0,1% (38 mln. EUR) viso Lietuvos prekių importo. Iš Sakartvelo 2019 m. daugiausiai importuota nealkoholinių ir alkoholinių gėrimų – 43% arba 16 mln. EUR (8-a didžiausia importo tiekėja), trąšų – 31% arba 12 mln. EUR (7-a didžiausia importo tiekėja), brangakmenių ir tauriųjų metalų – 14% arba 5,2 mln. EUR (8-a didžiausia importo rinka), vaisių ir riešutų – 8,2% arba 3,1 mln. EUR (20-a didžiausia importo tiekėja).

3 pav. Lietuvos prekių importo iš Sakartvelo struktūra 2019 m.

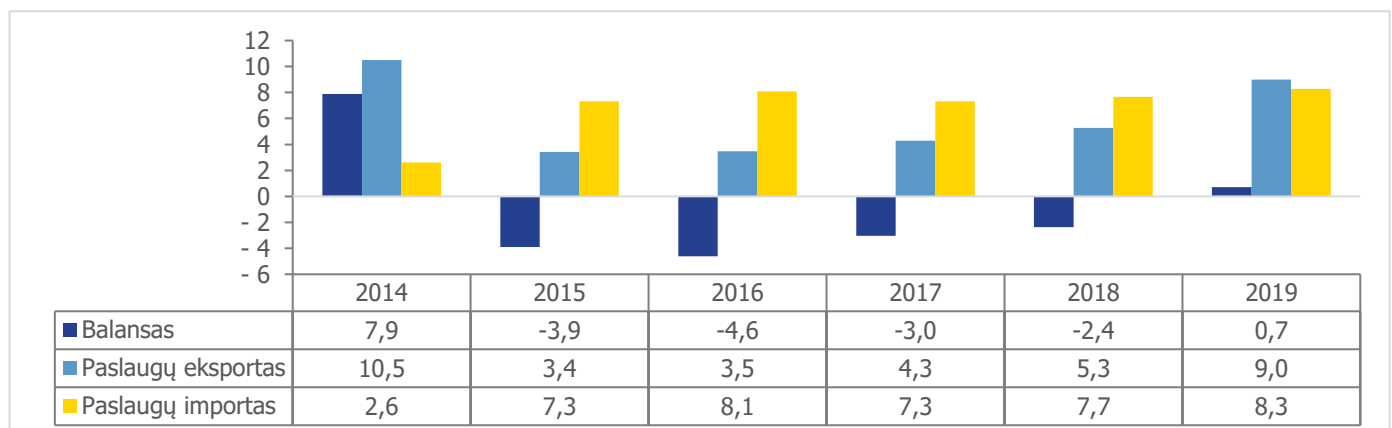

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

IV. PREKYBA PASLAUGOMIS

2019 m. Sakartvelas buvo 44-a didžiausia Lietuvos paslaugų eksporto rinka, kuriai teko 0,1% (9,0 mln. EUR) viso Lietuvos paslaugų eksporto. Paslaugų importas iš Sakartvelo siekė 8,3 mln. EUR, tai sudarė 0,1% viso Lietuvos paslaugų importo 2019 m. ir ši šalis buvo 47-a didžiausia rinka paslaugų importuotojams Lietuvoje.

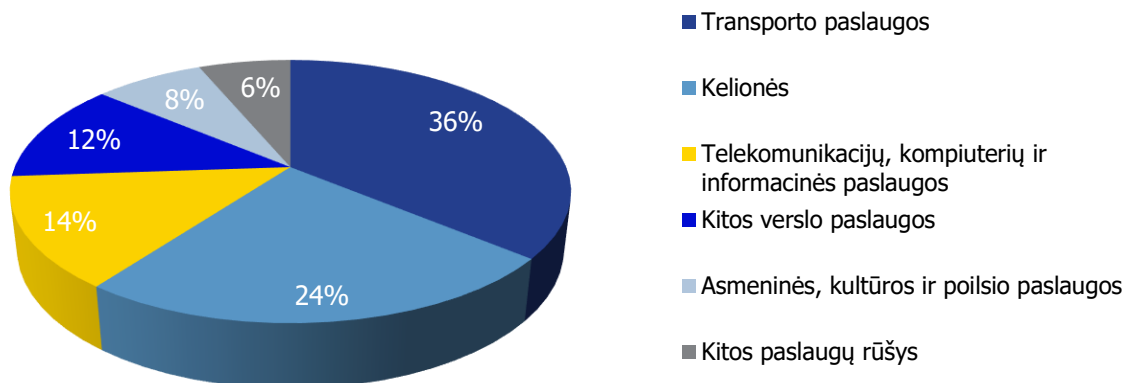
4 pav. Lietuvos ir Sakartvelo užsienio prekyba (paslaugos) 2014-2019 m. mln. EUR

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2019 m. iš Lietuvos į Sakartvelą daugiausiai buvo eksportuota transporto paslaugų – 36% arba 3,2 mln. EUR (43-a didžiausia eksporto rinka), kelionių paslaugų – 24% arba 2,2 mln. EUR (34-a didžiausia eksporto rinka), IRT paslaugų – 14% arba 1,2 mln. EUR (37-a didžiausia eksporto rinka) ir kitų verslo paslaugų – 12% arba 1,1 mln. EUR (46-a didžiausia eksporto rinka).

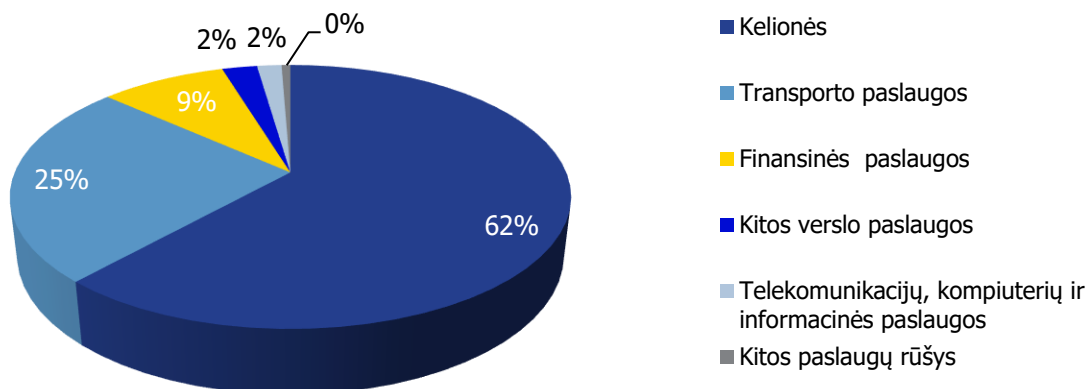
5 pav. Paslaugų eksporto iš Lietuvos į Sakartvelą struktūra 2019 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2019 m. iš Sakartvelo į Lietuvą daugiausiai buvo importuota kelionių paslaugų – 62% arba 5,1 mln. EUR (25-a didžiausia importo tiekėja), transporto paslaugų – 25% arba 2,1 mln. EUR (57-a didžiausia importo tiekėja), finansinių paslaugų – 8,7% arba 0,7 mln. EUR (25-a didžiausia importo tiekėja).

6 pav. Lietuvos paslaugų importo iš Sakartvelo struktūra 2019 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

V. PERSPEKTYVŪS SEKTORIAI

Eksporto galimybių vertinimo modeliu (EGVM)¹ nustatytos 757 prekių grupės (6 ženklų kombinuotosios nomenklatūros lygiu), turinčios geriausias galimybes lietuviškos kilmės prekių eksportui į Sakartvelo rinką. Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių eksportui į Sakartvelo yra šie: chemijos pramonės produktai, inžinerinės pramonės gaminiai, drabužių gaminiai, maisto produktai bei kitos prekių grupės.

2 lentelė. Didžiausią eksporto potencialą Sakartvelo rinkoje turintys Lietuvos sektoriai pagal EGVM.

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės
IŠ VISO	757
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	94
Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	94
Drabužių siuvimas (gamyba)	71
Maisto produktų gamyba	65
Elektros įrangos gamyba	57
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	50
Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	46
Tekstilės gaminių gamyba	42
Pagrindinių metalų gamyba	36
Guminių ir plastikinių gaminių gamyba	32
Kita gamyba	30
Kitų nemetalo mineralinių produktų gamyba	25
Popieriaus ir popieriaus gaminių gamyba	20
Kita	95

Šaltinis: UN Comtrade, Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

¹ Eksporto galimybių vertinimo modelis (EGVM) naudojamas perspektyvių eksporto galimybių identifikacijai. Modelis atsižvelgia į atskleistąjį santykinį pranašumą (produktus, kuriuose Lietuva turi santykinį pranašumą eksporto rinkose), nagrinėjamo produkto trumpalaikį ir ilgalaikį importo vertės augimą, importo rinkos dydį, rinkos koncentracijos laipsnį (kuo indeksas mažesnis, tuo lengvesnis produkto įvedimas į rinką) ir importo muitus.